

Smernice za upotrebu rodno senzitivnog jezika

Uvod: Upotreba rodno senzitivnog jezika utiče na veću vidljivost žena u svim sferama života i doprinosi rodnoj ravnopravnosti i jednakim mogućnostima žena i muškaraca.

Gračanica Onlajn, poštujući zakone o nediskriminaciji Srbije i Kosova, Kodeks novinara Srbije i Kosova, kao i preporuke OEBS-a (Vodič za upotrebu rodno osetljivog jezika u javnoj upravi u Srbiji - <https://www.osce.org/files/f/documents/5/7/454309.pdf>), donosi smernice o rodno senzitivnom izveštavanju, kao jedan od preduslova za stvaranje modernog i demokratskog društva koje počiva na temeljima jednakosti:

1. Subjekat i predikat se moraju slagati u rodu i broju;
2. Treba dosledno upotrebljavati formu (gramatičkog) ženskog roda za imenovanje zanimanja i titula žena gde god je to moguće;
3. Titule i zanimanja žena treba pisati u punom obliku, tj. treba izbegavati pisanje skraćenica;
4. Izbegavati oslovljavanje ženske osobe prema bračnom statusu;
5. Navoditi punu identifikaciju za svaku osobu, posebno ukoliko se radi o (bračnom) paru;
6. Treba koristiti paralelne forme ukoliko se izrečeno ili napisano odnosi i na muškarce i na žene;
7. U pisanom, vizuelnom i usmenom izražavanju u svim medijskim formama treba koristiti rodno osetljivi jezik;
8. Kada se prevodi sa stranog na srpski jezik, koristiti rodno osetljiv jezik;
9. Ne koristiti termine i izraze koji vređaju određene grupe građanki i građana;
10. Treba izbegavati izraze i primere u kojima su muškarci i žene u stereotipnim ulogama;
11. Prestati sa korišćenjem seksističkih stereotipnih izraza;
12. Izbaciti iz upotrebe izraz „ljudi i žene”;
13. Opišite ženu kao jedinku a ne kao osobu koja je samo dodatak svom partneru;
14. Ne koristite izraze koji banalizuju žene ili ih čine nevidljivim!

Ove smernice koristiti u svim oblicima usmenog i pisanog izražavanja (ankete, upitnici, oglasi, izveštaji, saopštenja, reportaže, vesti).